

## HABERLER

Yazan: Yavuz

Okuyan: Yavuz-Sinem

- 1- 77 yaşında yitirdiğimiz TİP genel başkanı Behice Boran yoldaş için düzenlenecek cenaze töreninin hazırlıkları sürüyor.
- 2- Bildirildiğine göre, Behice Boran yoldaşın cenazesi Türkiye'ye gönderilirken yanında Alman Komünist Partisi, Batı Berlin Sosyalist Birlik partisi, ve Avrupa'daki Türkiye'li göçmen işçilerden oluşan bir heyet de bulunacak.
- 3- Muhalefet partilerinin seçim takviminin durdurulması başvurusu Anayasa mahkemesinin gerekçeli kararını hükümete iletmesi ardından, Özal hükümeti hukuk dışı uygulamalarına bir yenisini daha ekledi. Ve kararın resmi gazetesinde de yayınlanmasını engelledi.
- 4- İkinci boğaz köprüsünün inşaatında çalışan yaklaşık 5 bin işçi, çalışma süresinin kısaltılması ve ücretlerinin artırılması istemiyle işi bıraktılar.
- 5- 1985 yılı ağustosunda Bingöl'ün Genç ilçesinde öldürülen öğretmen Sıddık Bilgin'in otopsi raporu iki yıl aradan sonra açıklandı.
- 6- Ana Britannica ansiklopedisinin 15 ülke arasında yaptığı değerlendirmede, Türkiye bütçesinden savunmaya ayırdığı pay ile üçüncü sırada yer alırken, eğitimi ve sağlık alanına ~~xxxx~~ ayırdığı para bakımından sondan üçüncü oldu.
- 7- İran, çarşamba günü de Bağdat'a roket atarak çok sayıda can ve mal kaybın neden oldu.
- 8- Ürdün'ün batısında ve Gazze şeridinde, İsrail işgalcilerinin terörüne karşı protesto gösterileri sürüyor.
- 9- SBKP heyeti ile F.Almanya Sosyal Demokrat Parti temsilcileri arasında görüşmeler Bonn'da sürerken oluşturulan ortak çalışma grubu, üçüncü dünya ülkelerine yardım için bir uluslararası dayanışma fonu kurulmasını önerdi.
- 10- Strazburg'da Avrupa parlamentosu temsilcileri ile SB parlamentosu heyeti arasında bir görüşme yapıldı.
- 11- Ekonomik yardımlaşma konseyi'nin olağanüstü toplantısı Moskova'da devam ediyor.
- 12- Uluslararası haberleşme ve iletişim örgütü temsilcilerinden ve İngiliz uzaycılık uzmanlarından oluşan bir grup, SB'nin Baykonur uzaycılık üssünü ziyaret etti.
- 13- Afganistan devlet başkanı Necip, Amerikalı önde gelen toplum adamlarından ve işadamları Armand Hammer'i kabul etti.
- 14- Kolombiya'da Yurtsever Birlik başkanı Jaime Pardo Leal'in öldürülmesi tüm ülkede yapılan gösterilerle protesto edildi.
- 15- B.Amerika, Filipinler'in içişlerine karışmak ve bu ülkedeki üslere karşı eylemlerin artmasını önlemek amacıyla faaliyete geçti.
- 16- Norveç Nobel Ödül komitesi, 1987 Nobel barış ödülü'nün Kosta Rika Devlet başkanı Oskar Arias'a verilmesini kararlaştırdı.

## GÜNÜN YORUMU

Yazan: Kemal

Okuyan: Yavuz

Başlık: Behice Boran &amp; yoldaş'ı son yolculuğuna uğurlarken

## YAZILAR

1- TDOO programı

2- Günün yorumu

3- Nerede Bir Yoldaş Varsa TKP oradadır programı

- Sol güçlerin yeni bir demokrasi kültürüne ihtiyacı olduğu bir kez daha kanıtlandı başlıklı yazı. Yazan: Engin Okuyan: Sinem
- Mihail Gorbacov'un geçtiğimiz günlerde, uluslararası hür işçi sendikaları yöneticileri ile yaptığı görüşmeden hazırlanan yazı  
Yazan: Tahsin Okuyan: Yavuz, Sinem.



SOL GÜÇLERİN YENİ BİR DEMOKRASI KÜLTÜRÜNE OLAN  
İHTİYACI BİR KEZ DAHA KANITLANDI

7 Ekim 1987'de Brüksel'de düzenlenen ~~bir~~ basın toplantısında Türkiye Komünist Partisi ile Türkiye İşçi Partisi'nin tek bir komünist partisi olarak birleş<sup>ecekleri</sup>me~~yi~~ amaçladıkları açıklandı. TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş ile kısa bir süre önce yitirdiğimiz Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran yoldaş,~~yanixpartinin~~ Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin ~~olarak~~ adanın önerildiği ~~partinin~~ politik ve programatik yaklaşımlarını kamuoyuna duyurdular.

Bu basın ~~toplantısı~~ toplantısının yankıları sürüyor. Olay,ülkemizde ve dünya çapında büyük ilgi uyandırdı. Bu <sup>çok</sup> doğaldı. Çünkü gerek dünya komünist hareketinin şimdiye kadarki pratiğinde, gerekse Türkiye komünist~~ların~~ ve sol hareketinin tarihinde, hatta Türkiye politik yaşamında <sup>olusum halindeki</sup> bir partinin programını <sup>deha</sup> tasarı halindeyken kamuoyuna açıklaması, görüş ve tezlerini herkesle tartışmak istediğini bildirmesi <sup>asli</sup> acımadık bir olaydı.

Amacımız, bu tarihsel olayın olumlu yankıları üzerinde durmak değil. Haber bültenlerimizde, bu yankıları duyurmaktayız. Amacımız, tam tersine, bu olay üzerine ~~olumsuz~~ belirtilen olumsuz görüşlerin üzerinde durmaktır. <sup>bu görüşler</sup> <sup>asli başta</sup> ise, sol güçlerin yeni bir demokrasi kültürüne duydukları ivedi ihtiyacı bir kez daha kanıtlamış bulunuyor.

Birleşme kararına ve programatik yaklaşımlara yönelik <sup>kk</sup> olumsuz tepkileri ~~yansıyan~~ ilk etapta, iki noktada toplamak mümkün. Birincisi, "birleşme yurt dışında oluyor" temasının işlenmesidir. İkincisi ise, programatik öneri ve tezlere yönelik alelacele <sup>referans</sup> ve <sup>olmuş belli olan ve netleştirilmiştir, hatta</sup> düşünülmemiş ~~sakkar~~ "karalamalar yapılmasıdır."

<sup>14.10</sup> Birleşme olayı karşısında ister olumlu düşündüğünü belirtsin, isterse buna karşı çıksın, "birleşme yurtdışıdadır"



gibi sözler söyleyenlere <sup>nmesne dogusu</sup> hayret ettiğimizi <sup>k</sup> vurgulamak isteriz. Çünkü bu sözleri söyleyenler, Türkiye'de hem TKP'nin, hem de TİP'in yandaşlarıyla, üyeleriyle, sempatizanlarıyla hemen her gün karşılaşan kişilerdir. Yığınların içinde çalışan her politik akım, TKP'nin ve TİP'in gücüne, çalışmalarına tanık olmaktadır.

Behice Boran ve Haydar Kutlu yoldaşların düzenledikleri basın toplantısında dağıtılan bildiride <sup>yer alan</sup> bir paragrafı hatırlatmak isteriz. Bildiride şöyle deniyordu:

"Komünist Partisi'nin yasaklı ~~olması~~ tutulması, 141 ve 142. maddeler, partimize yönelik tutuklamalar Türkiye'nin ayıbıdır. Evren-Özal rejimi, TKP ile TİP'in birleşmesini ve komünist hareketin rolünü artırmasını önlemek için her iki partiye yönelik bir saldırıya girişmiştir. Bütün demokrasi güçlerini ve basını, bu saldırıya karşı tutum almaya çağırıyoruz. Yeni programımızı olanaklı en güçlü etkinlikle yaşama geçirebilmek için TBKP daha şimdiden legal çalışmaya adaydır."

Evet, ülkemizdeki durum böyledir. O nedenle, demokrasinin şampiyonları olması gereken sol güçlerin <sup>manipülasyonu</sup> (ancak Evrenlerin, Özalların ağızlarına ~~çok~~ yakışan "yurt dışılık" edebiyatına itibar ~~etmemeli~~ <sup>etmemeliydi</sup> <sup>Hayat, tüm sol göçme</sup> edecekleri yerde, bir an önce güçlerini birleştirip, Türkiye'nin ayıbı olan 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için ortak bir mücadeleye girmeleri <sup>yd</sup> <sup>dayatmıyor mu?</sup> ~~gerekmiyor mu? Hayat, yalnızca komünistlere~~ ~~değil, tüm sol güçlere bu görevi dayatmıyor mu?~~

Kuşkusuz ki, TKP ile TİP'in birleşmesi, ~~etkili~~ Türkiye'deki komünist harekete yepyeni bir ivme kazandıracaktır. Yalnızca bu olgu bile, Türkiye sol hareketinin yepyeni bir nitelik kazanması için <sup>eksiz</sup> bir ~~kazanç~~ <sup>olacaktır</sup> ~~sayılmalıdır~~. Bu olgu <sup>bu</sup> bugün Türkiye'de ANAP eliyle topluma dayatılan neokonservatizmin, yani yeni-tutuculuğun saldırıları karşısında oldukça önemli konumları ~~yitirmiş~~ olan solun bir kazanımı olarak görmemek, ~~eksik~~ <sup>bu</sup> bir kaygıdan kaynaklanıyor. O da ülkemiz pratiğinde şimdiye kadar sol akımların



sürekli olarak birbirlerinin zararına güçlenmeyi amaç ve de alışkanlık edinmiş olmasıdır. Biz, artık bu pratiğin bir an önce sona erdirilmesi gerektiğini savunuyoruz. (Bu pratiğe Halkın eline geçmesini de defalarca ilan ettik.) Türkiye Komünist Partisi ve Türkiye İşçi Partisi ~~birleşirken~~ Türkiye Birleşik Komünist Partisi çatısı altında birleşirken, şöyle diyor: Yine basın toplantısının bildirisinden okuyalım: "Partimiz, sekte, içine kapalı bir parti olmayacaktır. İşçi sınıfını yalnızca kendimizin temsil ettiği, gerçeğin yalnızca bizim tekelimizde olduğu iddiasında değiliz." Evet, hiçbir sol örgütün zayıflama korkusuna kapılması gerekmiyor. Biz, solun bir bütün olarak güçlenmesinden yanayız. Biz, solun birliğinin yepyeni bir düzeyde gerçekleşmesinden yanayız. Bunun için de elimizden geleni yapacağız.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin programatik açıklamalarına yönelik, yapılmış ~~aklıca~~ alelacele değerlendirmelere gelince. ~~Kızakbunlar, askikakıplara, klişeleşmiş modeller~~ Bunların bir bölümü, program taslağının okunmuş olduğunun öne sürülmesine karşın, hiç de okunmamış olduğunun kanıtlıyor. Bu, <sup>bu</sup> ciddi bir yaklaşım olarak <sup>kabul etmek</sup> nitelendirilecek, elbette ki olanaksızdır. Ama bunların bir bölümü, ~~4444~~ bölümü ise, hayatın diyalektiğini, Türkiye'nin ve dünyanın gerçek durumu, tarihsel gelişmenin vardığı aşamanın sorunları yeterince incelenmeden yapılmış açıklamalardır. 20 yıl <sup>öncesinin</sup> kalıplarına bakarak, klişeleşmiş şablonlar <sup>kullanarak</sup> ~~uygulayarak~~ öne sürülmüş görüşlerdir.

Marks, Engels ve Lenin, bizlere, hayatın diyalektiğini kavramayı, tarihsel gelişmenin karmaşıklığını ve çeşitliliğini görmeyi öğrettiler. Devrimci teorinin ~~don~~ dondurulursa, bu, toplumsal ilerleme uğruna mücadelenin teori ve pratiğine zarar verir. ~~Bizlere bunu öğrettiler.~~ Lenin, sürekli olarak, geçmişin teorisine yapışmak yerine, canlı yaşamın, gerçeğin kesin verilerinin hesabının yapılmasını öğütledi. <sup>nişle</sup> Materyalizm ve Ampiriokritizm adlı yapıtında O, Engels'in <sup>den aldığı</sup> in şu sözlerini <sup>uyguladı</sup> vurguladı: Doğu bilimleri alanında <sup>ki</sup> her







14.10.87

~~nerede bir yoldaş varsa tkp oradadır~~

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

Bu programımızda, sol güçlerin yeni bir demokrasi kültürüne olan ihtiyacı bir kez daha kanıtlandı" başlıklı bir yazımızla, SBKP ~~kiderixmi~~ genel sekreteri Mihail Gonbaçov'un, geçtiğimiz günlerde, uluslararası hür işçi sendikaları yöneticileri ile yaptığı bir görüşmeden hazırladığımız yazıyı dinleyeceksiniz.

Ara müzik, yayının durumuna göre seçelim..

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI



"Behice Boran yoldaşı son yolculuğuna uğurlarken"

"Behice Boran yoldaşımızı, genel başkanımızı yitirdik"...

Evet değerli dinleyiciler, Behice boran yoldaşın ölümü ardından Türkiye ~~Komünist Parti~~ İşçi Partisi ~~Merkez komitesi~~ ile Türkiye Komünist Partisi merkez komitelerinin yayınladıkları ortak açıklama bu cümle ile başlıyordu.

Behice Boran yoldaş geçirdiği kalp krizi sonucu aramızdan ayrıldığında 77 yaşındaydı. Bu 77 yılın, 45 yılı, örgütlü mücadele ile ~~yaşamı~~, içinde geçmiştir. Emekçi halkın çıkarlarının ~~savunulması~~, ülkenin bağımsızlığının ~~korunması~~ savunulması, barışın korunması ve sosyalizm ülkülerinin üstün gelmesi için verilmiş, ~~inatçı, kararlı~~, direngen, kararlı, onurlu bir kavga ile belirlenmektedir.



Behice Boran yoldaş, işçi sınıfının örgütlü politik mücadelesine inanmıştı. 1942 yılında, bu inançla, Türkiye Komünist Partisi" ne ~~üy~~ üye oldu. Bu inançla, <sup>17 yıl boyunca</sup> Türkiye İşçi Partisi'nin ~~yönetici~~ genel başkanlığını yürüttü. Bu inançla, komünistlerin birliği için özverili çabalarda bulundu.

<sup>7 Ekim günü</sup>  
O, /TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş ile birlikte düzenledikleri ortak basın toplantısında, Türkiye Birleşik Komünist partisi üzerine ~~bir~~ bilgi verirken şöyle diyordu:  
" Türkiye'nin önünde bugün demokrasiye geçilip geçilemeyeceği sorunu duruyor. Biz halkımızın demokrasi isteğine yanıt vermede en başta kendimizi ~~su~~ sorumlu hissediyoruz.\* TKP ve TİP birleşmesiyle bu sorumluluğun gerektirdiği bir adımı attığımız kanısındayız"



Behice Boran, yalnızca politik kimliği ile değil, bu kimliği ile kopmazcasına bağlı olarak, ülküleri uğruna her türlü zorluğu, ~~müpipleri, süğün~~ göze alarak boyun eğmez kişiliği ile, bir aydın olarak, emekçilerin hizmetinde bir milletvekili olarak ve nihayet türkiye toplumunun ~~bir~~ bir kanıda bir kadın olarak, ~~ülke~~ kemizin toplumsal ve siyasal yaşamında, kimsenin karşı çıkmaya ~~cesaret~~ cesaret edemeyeceği saygın bir yere sahipti.

Ölüm onu, 77 yaşında, politik göçmenlik koşullarında yakaladı. ~~Ana~~ ~~yaşamının~~ ~~her~~ ~~anında~~ ~~olduğu~~ ~~gibi~~ ~~dirençli~~ ~~inatçı~~ ~~diren~~ Bu acı olay, ~~ölümü~~, (ülke içinde ve dışında geniş üzüntü uyandırdı. ~~işçiler~~ ~~emekçiler~~ ~~aydınlar~~ ~~gençler~~ Basında ~~hakkında~~ Behice boran'ın kişiliğini, yaşamını ve mücadelesini değerlendiren yazılar ~~(Erdal İnönü, Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit~~ yer alırken, üç yasal muhalafet partisinin liderleri, Behice boran'ın ölümünden duydukları üzüntüyü ~~açıkladılar.~~ *Ölümüne*



yaptığı açıklamada

SHP Genel başkanı Erdağ İnönü, "Boran sosyal bilimci, siyasetçi olarak Türkiye'le ve milletimize ~~çok~~ çeşitli hizmetler vermiş değerli bir insandı" ~~diyordu~~ dedi.

Behice boran yoldaş, ~~TKP~~ TKP genel sekreteri Genel sekreteri Haydar Kutlu yoldaş ile birlikte ~~düzen~~ Türkiye Birlikleşik komünist partisi'nin program tasarısı üzerine bilgi vermek amacıyla düzenledikleri ortak basın toplantısında, "Komünist partisinin yasaklı tutulması, 141 ve 142. maddeler, partilerimize yönelik tutuklamalar Türkiye'nin ~~yakın~~ ayıbıdır" diyordu.

Behice Boran yoldaş'ın, ~~77~~yaşı yurt dışına çıkmak zorunda kalması, ~~onun~~ son nefesini ~~77~~yaşındayken, ~~yaşamını~~ ömrünü, herşeyini adadığı ülkesinden, insanlarından ~~uzak~~ uzakta, ~~son~~ nefesini vermesi, ~~in~~ Türkiye'nin ~~bir~~ başka ~~ayrı~~ aynı ayıbın, başka acılı bir sonucu olmuştur.

*vermeli*



Behice Boran'ın yurtdışına çıkması? Sol rejimi övmek mi dediği ileri de,  
Turanlar'ından çatla vererek <sup>5</sup> form da sıralaması da

(Türkiye'nin bir başka ayıbı olmuştur.

<sup>hele işi</sup>  
Simdi, bu ayıbı ortadan kaldırma yönünde ~~xxx~~ anlamlı bir  
adım atmak, böylesi <sup>bir</sup> adıma katkıda bulunmak fırsatı vardır.

~~Behice boran yoldaşı, son yolculuğuna uğurlarken, tüm türkiye,~~  
<sup>Demokratik Sol Türkiye isteyen herkes</sup>  
Aydınlık türkiye'nin tüm ~~xxx~~ temsilcileri, (Behice boran'ı  
son yolculuğunda bağrına basmalıdır. Yalnız komünistler değil,  
devrimci sol değil, yalnızca ~~xxx~~ genel olarak solcular da değil,  
insanların politik görüşlerinden ötürü yasak altına alınmadığı,  
yurtdışına çıkmak zorunda bırakılmadığı, x bir Türkiye isteyen  
herkes ~~buradakix~~ <sup>son görevde</sup> ~~yerine~~ <sup>bu</sup> ~~alınmalıdır.~~ <sup>uğurlamadaki yerini</sup>  
almalıdır. ~~Her~~ <sup>iv</sup> ~~Türkiye'nin~~ <sup>iv</sup> ~~değerli~~ <sup>iv</sup> ~~evlatlarının~~ <sup>iv</sup> ~~değeri,~~

~~da~~ <sup>iv</sup> ~~yitirilmeden~~ <sup>iv</sup> ~~ön ce farkedilmesi~~ <sup>iv</sup> ~~istiyorsak~~ <sup>iv</sup>  
Ülkemizin tüm namuslu insanları, geçmişin tahammülsüzlüklerinin  
ülkenin ~~zararına~~ <sup>iv</sup> ~~zararına~~ <sup>iv</sup> ~~olduğunu~~ <sup>iv</sup> ~~kabul eden,~~ <sup>iv</sup> ~~herkesin,~~ <sup>iv</sup> ~~her görü-~~ <sup>iv</sup>  
~~şün~~ <sup>iv</sup> ~~katkısına~~ <sup>iv</sup> ~~açık,~~ <sup>iv</sup>



Türkiye işçi partisi \* ile Türkiye komünist partisi merkez komitelerinin yayınladıkları ortak bildiride dendiği gibi:

" Behice Boran yoldaş yurtdışında yaşama gözlerini yumdu, ama onun yüreği her zaman ülkede atıyordu. Behice Boran yoldaş'ı Türkiye Cumhuriyeti ~~yurttan~~ vatandaşlığından çıkararak ülkemizde onun etrafında oluşan büyük saygınlığı ve sempatiyi kırmanın mümkün olmadığı görülmüştür. Şimdi onu son yolculuğuna uğurlarken TİP ve TKP ~~inanan~~ inanıyorlar ki, bu gerçek, ülkemiz insanları, ilericipleri, demokratları devrimci ~~ör~~ ve ~~komünist~~ komünistleri, işçileri, emekçileri, aydınları, gençleri ve kadınları tara fından bir kez daha kanıtlanacaktır."



Çarşamba

Bu yayınıımızda önce TD00 programımızı ve " Behice boran yoldaşı  
son yolculuğuna uğurlarken" başlıklı günün yorumunu sunacağız.

Daha sonra, <sup>4</sup> Nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır programımızı  
dinleyebilirsiniz.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI



-1-

--- 77 yaşında yitirdiğimiz Türkiye İşçi Partisi Genel başkanı Behice Boran yoldaşım için düzenlenecek cenaze törenlerinin hazırlıkları sürüyor. Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın ile TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu ortak bir açıklama yaparak, Behice Boran yoldaşın cenazisinin, 15 Ekim Perşembe günü ~~Türkiye'de düzenleneceğini~~ Brüksel'de düzenlenen törenden sonra Türkiye'ye gönderileceğini belirttiler. Ortak açıklamada şöyle deniyor:

--- "77 yıllık yaşamını barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesine adanmış ve şimdi yurtdışındaki politik göçmenlerin ülkeye dönüş ve demokrasi istemlerinin taşıyıcısı olarak Türkiye'ye dönen Türkiye İşçi Partisi Genel Başkan sayın Behice Boran'ı uğurlama ve toprağa verme töreni 15 Ekim 1987



tarihinde başlayacaktır.

Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Avrupa Parla-  
mentosu Komünist Grubu ve Dünya Barış Konseyi'nin üstlendiği  
~~Balkıktan~~ Brüksel'deki uğurlama töreni, Sol Birlik, göçmen işçi  
dernekleri, geniş bir sol ve aydın çevrenin aktif katılımı ile  
15 Ekim günü yapılacaktır.

Tam program şöyledir: 15 Ekim 1987 tarihinde Brüksel'de  
uğurlama töreni, 16 Ekim 1987'de Ankara'da Türkiye Büyük Millet  
Meclisi önünde tören, 18 Ekim 1987 tarihinde İstanbul'da toprağa  
verilme töreni.

Türkiye İşçi Partisi Genel sekreteri Nihat Sargın

Türkiye Komünist Partisi Mezhar Komitesi genel sekreteri Haydar Kutlu. //



Bilindiği göre

yoldaşın

--- (Behice Boran'ın cenazesi Türkiye'ye ~~götürülecektir~~ gönderilirken yanında Alman Komünist Partisi, Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi ve Avrupa'daki Türkiyeli göçmen işçilerden oluşan bir heyette bulunacak. ~~Buraya~~

Bu arada ~~Rahica~~ Boran için Türkiye'de yapılacak cenaze töreninin hazırlıkları da sürüyor. Boran'ın Türkiye'deki dostları, yakınları, çalışma ~~arkadaşları~~ ve mücadele arkadaşları, sendikacılar, aydınlar, yığın örgütleri temsilcileri, gençler bir çok ilden Ankara ve İstanbul'daki törene katılmak üzere çalışmalarını ~~tamamlamış~~ <sup>7.7.78</sup> bulunuyorlar. Bilindiği gibi Boran'ın <sup>yoldaşın</sup> oğlu Dursun Hatko, annesinin <sup>vasiyeti üzerine</sup> İstanbul'da toprağa verilmesi için gereken ~~hazırlıklar~~ işlemlerin tamamlandığını açıklamıştı.



--- Muhalefet partilerinin seçim takviminin durdurulması başvurusu ~~xxx~~  
 ve Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararını hükümete iletmesi  
 ardından, Özal hükümeti hukukdışı uygulamalara bir yenisini ekledi  
 ve kararın Resmi gazetede yayınlanmasını engelledi. Anayasa Mahkemesi  
 kararının 5'e karşı 6 oyla çıktığını öne süren Özal, mahkemeden  
 açıklama istemeye kalkıştı. Bu arada SHP Lideri ile telefon  
 yapıp, bazı vaadler karşılığı  
 görüşmeleri ~~yaparak~~ muhalefeti bölme girişimlerini de sürdüren

Özal'ın son girişimleri sonuçsuz çabalar olarak niteleniyor. *SHP lideri*  
*inönü* Demokratik Sol Parti lideri Ecevit *ve* ~~ile~~ *Doğru* *Yol* partisi lideri  
 Demirel ise Özal'ın ~~hukukdışı uygulamalarını~~ hukukdışı  
 girişimlere son verip meclisi toplantıya çağırmasını *istiyor* ~~istiyor~~ ve  
 Anayasa Mahkemesi kararının uygulanması için Cumhurbaşkanı Evren'i

~~Yüksek Seçim Kurulu~~



Yüksek seçim kurulunu siyasi partileri ve meclisi göreve çağırdılar. Muhalefet parti liderleri, ~~xxx~~ seçimin eşit şartlarda, dürüstçe yapılmasını ~~xxxxxx~~ gerektiğine işaret ederek, adaletli bir seçim sistemi olmadan seçime gidilmesi durumunda muhalefet partilerinin ~~seçimi~~ ~~xxxxxx~~ boykot edebileceklerini vurguladılar.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA AKEMİ



----İkinci Boğaz köprüsünün inşaatında çalışan yaklaşık 5 bin işçi, çalışma süresinin kısaltılması ve ücretlerinin artırılması istemiyle işi bıraktılar. İşçilerin işi bırakmaları ile çevre yolu yapımı tamamen dururken, İtalyan ve Türk şirketleri, işçilerin isteklerin e <sup>olumlu</sup> yanıt vermemekte direniyor.

Boğazköprüsü inşaatında çalışan işçiler çalışma koşullarının dayanılmaz ~~hissinde~~ ağırlıkta olduğuna ve ücretlerin yetersizliğine <sup>e</sup> dikkat çekerek ~~iş bırakarak~~ bağlı oldukları Yol-İş sendikası subesine de ~~xxxisteklerini~~ 21 maddelik bir istek paketi sundular. İşçiler sendikacıların sorunlarına yeterli dikkati göstermediğini belirtirken, sendika <sup>sube</sup> yöneticileri <sup>ise</sup> işverenle anlaşmaya varılmış olduğunu öne sürdüler.



--- 1985 yılı Ağustos'unda Bingöl'ün Genç ilçesinde öldürülen öğretmen Sıddık Bilgin'in otopsi raporu iki yıl sonra açıklandı ve ölümün işkence sonucu olduğu bir kez daha ~~ortaya çıkarıldı~~ kanıtlandı. Otopsi raporunun açıklanması uzun süredir engelleniyordu. Sıddık Bilgin'in işkenceyle öldürüldüğünün kesin olarak kanıtlanması ardından, katillerin ~~88~~ yargılanmasına 14 Ekim Çarşamba günü başlandı. Sıddık Bilgin'in öldürülmesi emrini Genç ilçesi Jandarma Komutanı Yüzbaşı Ali Şahin vermişti. Yüzbaşı Ali Şahin ~~bu güne kadar~~ <sup>6</sup> ~~iki yıldır tutuklanmadığı gibi~~ <sup>ciddi bir sorgudan bile</sup> ~~soruşturmaya bile uğramamıştı~~ <sup>geçirilmemişti.</sup>



Musab

8

--- Ana ~~Birak~~ Britannica ansiklopedisinin 15 ülke arasında yaptığı değerlendirmede ~~da~~, Türkiye, bütçesinden savunmaya ayırdığı pay ~~ile~~ ~~ilgili~~ üçüncü sırada yerilirken, eğitim ve sağlık alanına harcadığı para bakımından sondan üçüncü oldu. Ana Britannica'nın sıralamasına göre Türkiye savunmaya ayırdığı pay açısından ABD ve Suudi Arabistan'da sonra üçüncü sırada geliyor. 15 ülke arasında eğitim ve sağlığa ayırdığı kaynaklar açısından ise Uruguay ve Endonezya'nın ~~önünde~~ üstünde, Yeni Zelanda, Meksike ve Brezilya'nın altında yer alıyor. Değerlendirmeye göre (Türkiye ~~bütçesinden~~ bütçesinin yüzde 22'si savunmaya ~~ayırarak~~ yüzde 2,9'u eğitime, yüzde 2,1'i de sağlık alanına ayrılıyor.

Bu arada Amerika'ya giden işadamları heyeti, Özal hükümetinin Amerikan yönetiminden FMS borçlarının ertelenmesi ve uzun vadede affedilmesi isteğine



destek oldular ve "silahlanmaya ayrılan kaynakların, Türkiye'nin kalkınmasını engellediğini" söylediler. Amerikan Dışişleri Bakanı Corc Şults ile bir görüşme yapan işadamları heyeti adına Sakıp Sabancı konuştu ve şunları söyledi: ~~"Savunma harcamaları Türkiye'nin kalkınma sürecini olumsuz etkiliyor"~~ ABD'nin kredi ile devrettiği askeri malzemenin anapara ve faiz ödemeleri giderek artan yükümlülükler getiriyor. Ödemeler nedeniyle Türkiye ekonomik ve sosyal gelişmeye aktaracağı sınırlı kaynakların önemli bölümünü savunma harcamalarına yatırıyor. Bu durumda krediler ülkenin geri kalmışlık sürecinin uzamasına neden oluyor."

Sakıp Sabancı ~~silahlanma harcamaları ve Amerikan askeri kredilerinin kalkınmaya etkilerini böyle dile getiren.~~ Bu sözleri aktarırken, komünistlerin, sol güçlerin, yurtsever çevre-



lerin, ~~yıllardan~~, silahlanmaya ayrılan kaynakların fazlalığına dikkat çekerek, bunun azaltılması ve ortaya çıkan olanakların yurt kalkınmasında ~~kullanılması~~ sosyal alanlarda kullanılması ~~ve~~ <sup>1</sup> ~~istediklerini~~ <sup>İçin yıllardır</sup> ve mücadele ettiklerini hatırlamak gerekiyor.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI



--- İran Çarşamba günü de Bağdat'a roket atarak çok sayıda can ve mal kaybına neden oldu. Bağdat'a atılan roket bir okula isabet etti, 29'u çocuk olmak üzere 32 kişi öldü , 218 kişi de yaralandı.

Bu arada Vaşington Post gazetesinin yazdığına göre, Birleşik Amerika'nın Basra Körfezi'nde bulunan askeri güçlerinin komutanı, bölgede sivil gemilere ateş açan İran gemilerine saldırma izni istedi.



12

14 Ekim

--- Ürdün'ün batısında ve Gazze şeridinde, İsrail işgalcilerinin terörüne karşı protesto gösterileri sürüyor. Nablus ve Ramallah kent-  
leriyle Kudüs'ün doğusunda ~~dükkanların~~ tüm esnaf grev yaptı<sup>ve</sup>, Gazze şeridinde Filistinliler barikatlar kurdular. İsrail'in işgal ettiği bölgelerde sürdürdüğü terör sonucunda 10 kişi öldü, 70 kişi yaralandı ve 300'e yakın kişi de tutuklandı.



heyeti ile  
--- Sovyetler Birliği Komünist Partisi ~~ve~~ Federal Almanya Sosyal Demokrat Parti temsilcileri arasında görüşmeler Bonn'da sürerken oluşturulan ortak çalışma grubu, üçüncü dünya ülkelerine yardım için bir uluslararası dayanışma fonu kurulmasını önerdi./

Sovyetler Birliği Komünist Partisi heyetinin başkanı Anatoli Dobrinin ile Sosyal Demokrat Parti Yönetim Kurulu üyesi Egon Bahr birlikte yaptıkları açıklamada, silahlı güçlerde azaltmaya gidildikten söylediler. ~~Anatoli Dobrinin ile Egon Bahr~~ sonra bu fonun kurulabileceğini, ~~elde tasarruf edilecek kaynakların bir kısmının, yoksullukla mücadele, geliştirmekte olan ülkelerin kalkınmaları ve bağımsızlıklarının pekişmesi için harcanabileceğini~~ Anatoli Dobrinin ile Egon Bahr, silahsızlanma sayesinde tasarruf edilecek kaynakların, bir kısmının yoksullukla mücadele, geliştirmekte olan ülkelerin kalkınmaları ve bağımsızlıklarının pekişmesi için kullanılmasını önerdiler.



14

14 Ekim

--- Strazburg'da Avrupa Parlamentosu temsilcileri ile Sovyetler Birliği Parlamentosu heyeti arasında bir görüŖme yapıldı. Yapılan görüŖmelerde her iki taraf, Sovyetler Birliği Yüksek Sovyeti ile Avrupa Parlamentosu arasında ve Ekonomik YardımlaŖma Konseyi ile Avrupa Ekonomik Topluluđu arısında resmi iliŖkiler kurulmasını önerdiler.

TÜSTAV  
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARKİVİ



--- Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'nin olağanüstü toplantısı Moskova'da devam ediyor. Sovyetler Birliği Başbakanı Nikolay Rijkov toplantıda yaptığı konuşmada, Konseye üye ülkeleri arasındaki işbirliği mekanizmasının iyileştirme çalışmalarının temel ilkelerinin hazırlanması gerektiğini söyledi. Nikolay Rijkov, sosyalist ülkeler topluluğunun başarılarının tartışma götürmez olduğunu, ancak bilim ve tekniğin pek çok yönlerinde hala öncü düzeye ulaşılmamış olduğunu belirtti.

Macaristan Başbakanı Karoli Gros (Karoly Grosz) da konuşmasında, sosyalist ülkeler arasındaki işbirliğinin mali yanının yeniden düzenlenmesini, mal-para ilişkilerinin geliştirilmesini ve işletmeler arasındaki bağların genişletilmesini istedi.



--- Uluslararası Haberleşme ve İletişim Örgütü temsilcilerinden ve İngiliz uzaycılık uzmanlarından oluşan bir grup, Sovyetler Birliği'-  
nin <sup>7/1</sup> Bakonur uzaycılık ~~merkezini~~ <sup>üssünü</sup> ziyaret etti. ~~Çeşitli ülkelere~~  
~~Uzmanlar, Sovyetler Birliği'ne ait taşıyıcı füzelerle~~  
Uzmanlar, çeşitli ülkelere ait uyduların Sovyetler Birliği'ne ait ~~taşıyıcı~~  
taşıyıcı füzelerle uzaya fırlatılması çalışmalarıyla ilgili bilgi  
alıyorlar. Sovyetler Birliği öteki ülkelere birçok kez, uzaycılık  
çalışmalarında teknik ve teknolojik yardım önermişti.



17

14 Ekim

--- Afganistan Devlet Başkanı Necip, Amerikalı ~~veçkin~~ önde ge~~y~~en toplum adamlarından~~a~~ ve işadamı Armand Hammer'i kabul etti. (Dışişleri Bakanı Abdül Vekil<sup>2</sup> ile de görüşen Armand Hammer, Kabil'den ayrılmadan önce, Afganistan'da ve Afganistan ile komşusu olan ülkeler arasında barışın sağlanacağından emin olduğunu söyledi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE TEZLERİ



--- Kolombiya'da Yurtsever Birlik Başkanı Haime Pardo Leal'in öldürülmesi tüm ülkede yapılan gösterilerle protesto edildi. Tüm siyasi parti temsilcileri olayı kınadılar. Senatör Haime Pardo Leal'in başkanı olduğu Yurtsever Birlik genel protesto grevi yapılması çağrısında bulundu ve hükümetin, ölüm komandolarına ~~karşı~~ karşı etkin önlemleri almasını istedi.

Uruguay Komünist Partisi de, bir açıklama yaparak, <sup>ği</sup> Kolombiya Yurtsever Birlik Başkanı Senatör Leal'in öldürülmesini kınadı.



--- Birleşik Amerika, Filipinlerdeki üslerine karşı faaliyetlerin artmasını önlemek amacıyla

--- Birleşik Amerika, Filipinler'in içişlerine karışmak ve bu ülkedeki üslere karşı eylemlerin artmasını önlemek amacıyla faaliyete geçti. Tokyo'da yayınlanan bir dergide belirtildiğine göre, Amerikan İstihbarat Örgütü 'Si ay ey'e bu amaçla 20 milyon dolar verildi.

Birleşik Amerika'nın, kendi ülkesi dışında en büyük üssü Filipinlerde bulunuyor.



~~Nobel~~

--- ~~Norveç Barış Komitesi'nin 1987 Barış Ödülü'nün Kosta Rika Devlet Başkanı'na verilmesini kararlaştırdı~~

--- Norveç Nobel Ödül Komitesi, 1987 Nobel Barış Ödülü'nün, Kosta Rika Devlet Başkanı Oskar Arias <sup>Sancez'e</sup> verilmesini kararlaştırdı. Norveç Nobel Ödül Komitesi Başkanı, barış ödülünün, Orta Amerika'da istikrarlı bir barışın sağlanması uğrunda gösterdiği çabalar nedeniyle Kosta Rika Devlet Başkanı'na verileceğini söyledi. Kosta Rika, Orta Amerika Barış Planı'nı hazırlayan beş ülke arasında yer alıyor. Oskar Arias Sancez aynı zamanda sosyal demokrat eğilimli Ulusal Kurtuluş Partisi'nin lideridir.



Mirza

21

14 Ekim

DD, yayınıımızda biraz önce dinlediğiniz gibi, Birleşik Amerika Filipinler'in içişlerine karışmayı sürdürüyor ve bu çabalarını artırmak için son aylarda Amerikan İstihbarat Örgütü 'Si ay ey'e 20 milyon dolar vermiş bulunuyor. Birleşik Amerika'nın Filipinler'e yönelik faaliyetinin artması en başta bu ~~ül~~ ülkedeki üslerinden ve bu üslere karşı artan tepkiden kaynaklanıyor.

Bilindiği gibi Ağustos ayı sonlarında Filipinler'de bir askeri darbe girişimi oldu.. Daha sonra öğrenildiğine göre, darbecilerin lideri Albay Honasan ~~gizlendiği kamptan bir helikoptere~~ ve kimi öteki liderler gizlendikleri kamptan <sup>Puma tipi</sup> bir helikopterle kaçırıldılar. Ve bu helikopterler yalnızca Birleşik Amerika'nın bu ülkedeki üslerinde bulunuyor. Bunun üzerine Filipinler'de ~~Savunma~~ Senato'ya ait Savunma

Komisyonu, darbe girişiminde Amerikan İstihbarat Örgütü 'Si ay ey' in parmağının olup olmadığını ~~araştırmaya~~ araştırmaya başladı. Yine edinilen bilgilere göre darbeci subaylar ~~"Silahlı Kuvvetler Reform"~~ 'Si ay ey' tarafından desteklenen "Silahlı Kuvvetler Reform Hareketi" ne mensup bulunuyorlar.

Eylül ayının ortalarındaki bir olay da, ~~ad~~ Birleşik Amerika'nın, Si ay ey'in darbe girişiminde parmağı olduğu kanısını güçlendirdi. Birleşik Amerika Televizyonu darbecilerin lideri Honasan ile bir görüşme yaptı ve bunu yayınladı. Görüşmenin nerede, nasıl yapıldığı ise bilinmiyor. Darbeci albay, Amerikan televizyonu aracılığıyla Filipinler'deki yasal hükümete karşı bir darbe girişiminde daha bulunacaklarını, bunun için de 2000 kadar askerin gizlenmekte olduğunu söyledi. Tüm Filipinler basını darbecilerin ülkedeki bir Amerikan



üssünde saklandıklarını yazıyorlar. Filipinler kamuoyunda Birleşik Amerika'ya, ~~üslerine~~ üslerine karşı tepkilerin artması Amerika'yı çok kaygılandırıyor. / Birleşik Amerika, yabancı ülkelerdeki en büyük üsleri olan Subik Bey ve Klark Fild adlı üsleri Filipinler'de muhafaza edebilmek için ~~sınır~~ elinden geleni <sup>ardına koyuyor.</sup> ~~gabayı~~ harcıyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH VE İSTİSMAR VAKFI